

**Силабус вибіркового освітнього компонента
«ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У ПОЧАТКОВІЙ
ШКОЛІ»**

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта, 012 Дошкільна освіта, 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Освітньо-професійна програма: Початкова освіта; Дошкільна освіта. Логопедія; Середня освіта (Музичне мистецтво)
Рівень вищої освіти: перший(бакалаврський)
Курс: 2, 3, 4
Семестр: 4 (денної форми здобуття вищої освіти)
6, 8 (заочної форми здобуття вищої освіти)

Факультет	Педагогічний
Кафедра	Кафедра теорії та методик початкової освіти
Викладачі http://kmd.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/13323778_1638477966477275_2823610712951452885_o-2-300x300.jpg	ПІБ: Гудима Наталія Василівна Посада: Доцент кафедри теорії та методик початкової освіти Науковий ступінь: кандидат філологічних наук Вчене звання: доцент Тел.: 0971435461 E-mail: hudyma.nataliia@kpnu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №6 (вул. Симона Петлюри, 16), 406 ауд. (кафедра теорії та методик початкової освіти) Профайл викладача: http://kmd.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/hudyma-nataliia-vasylivna/ https://scholar.google.com.ua/citations?user=5LKVWlgAAAAJ
Лінк на освітній контент дисципліни	

Статус дисципліни	Вибірковий освітній компонент
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити 120 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна, заочна, дистанційна, змішана
Політика дисципліни	<p><i>Академічна доброчесність.</i> Очікується, що роботи студентів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної доброчесності. Виявлення однак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/</p> <p><i>Відвідування занять.</i> Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною.</p> <p>«Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p><i>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти</i> підтримується.</p> <p><i>Неформальна та/або інформальна освіта здобувачів вищої освіти</i> підтримується.</p> <p>Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, 2 здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3yK496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view</p>
Що будемо вивчати?	Ігрові та діяльнісні методи навчання.
Чому це треба вивчати?	<p>Оволодіння майбутніми вчителями початкових класів ігровими та діяльнісними методами навчання через:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сприяння усвідомленню сутності ігрового та діяльнісного підходів у навчанні молодших школярів; - забезпечення формування ціннісного ставлення до гри, її розвивальних, навчальних та виховних можливостей; - ознайомлення студентів з методичними основами фасилітування ігрової діяльності дітей молодшого шкільного віку; - забезпечення формування професійної готовності до застосування ігрових та діяльнісних методів навчання в

	<p>початковій школі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - сприяння формуванню вмінь організації педагогічної взаємодії; - активізації розвитку гнучкості поведінки, критичності мислення, саморегуляції, рефлексії.
<p>Яких результатів можна досягнути?</p>	<p>У результаті опанування змісту навчальної дисципліни «Діяльнісний підхід у початковій школі» студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психологічні та педагогічні основи ігрової діяльності; - характеристики діяльнісного підходу; - вимоги до організації освітнього середовища для реалізації діяльнісного підходу; - способи проектування ігрових та діяльнісних методів навчання; - методи, прийоми і стратегії інтегрованого навчання молодших школярів з урахуванням діяльнісного підходу; - освітній потенціал методики «Шість цеглинок»; - особливості застосування ігрових та діяльнісних методів навчання на різних предметах освітніх галузей; - способи організації командної роботи молодших школярів. <p style="text-align: center;">вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створювати діяльнісне освітнє середовище; - організовувати ігрову діяльність молодших школярів в освітньому процесі; - використовувати освітній потенціал ігрових та діяльнісних методів навчання на предметах усіх освітніх галузей; - добирати відкриті запитання для навчального діалогу з учнями; - використовувати різні джерела інформації; - добирати та доцільно застосовувати ігрові та діяльнісні методи для навчання, виховання, розвитку та соціалізації учнів в освітньому просторі; - враховувати індивідуальні пізнавальні потреби та інтереси дітей.
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>Дисципліна сприяє формуванню у студентів таких компетентностей:</p>

	<p>Здатність упроваджувати ігровий та діяльнісний підходи в освітньому процесі;</p> <p>Здатність обирати необхідні засоби, форми і методи реалізації діяльнісного підходу у початковій школі;</p> <p>Здатність до самостійного пошуку та обробки інформації з різних джерел;</p> <p>Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p><i>Розділ 1. Діяльнісний підхід у контексті сьогодення</i></p> <p><i>Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Діяльнісний підхід у початковій школі»</i></p> <p>Правила співпраці в межах навчальної дисципліни «Діяльнісний підхід у початковій школі». Умови ефективності та дієвості правил. Поняття «агентність дитини» в контексті освітнього простору початкової школи. Практика створення хмар слів за допомогою цифрових застосунків. Дослідження змісту понять «гра» та «діяльнісний підхід». Різноманітність способів об'єднання дітей у пари, команди.</p> <p><i>Тема 2. Можливості для реалізації діяльнісного підходу</i></p> <p>Безмежний арсенал інструментів вчителя початкової школи. Організація командної взаємодії: розподіл ролей, вибір спікерів. Прийоми включення у діялісне навчання. Дієве освітнє середовище (класне і позакласне).</p> <p><i>Тема 3. Освіта в контексті сьогодення</i></p> <p>Час змін у світі та в освіті. Науковці, футурологи, візйонери про сьогодення та майбутнє людства. Діялісний підхід як спосіб підготувати дитину сьогодні до світу завтра. Роль діялісного підходу для всебічного розвитку дитини. Пошук, аналіз і презентація фактів про освіту в різних країнах світу. Штучний інтелект і перспективи його використання в освіті.</p> <p><i>Тема 4. Психологічні особливості розвитку сучасних молодших школярів</i></p> <p>Характерні особливості розвитку сучасного молодшого школяра (фізичний, психічний, психологічний та соціальний контекст). Умови ефективного розвитку, навчання, виховання сучасних дітей.</p> <p><i>Тема 5. Діялісний підхід у контексті трансформаційних змін у світі і в освіті. Концепція НУШ</i></p> <p>Динамічна реальність як новий вимір професійного світобуття. Діялісний підхід у контексті трансформаційних змін в освіті. НУШ в початковій освіті. Вчитель НУШ як провідник освітніх змін. Мета Нової української школи. Формула НУШ та дев'ять її компонентів. Ключові компетентності здобувача початкової освіти.</p> <p><i>Тема 6. Державний стандарт початкової освіти</i></p> <p>Зміст і принципи Державного стандарту початкової освіти. Компетентнісний підхід як основа реформування освітнього процесу. Формування наскрізних умінь здобувачів освіти.</p> <p><i>Розділ 2. Діялісний підхід як інструмент та механізм освітньої діяльності в початковій школі</i></p>

Тема 7. Реалізація діяльнісного підходу в освітньому процесі початкової школи – частина 1

Практикум з діяльнісного підходу. П'ять характеристик діяльнісного підходу як ДНК освітнього процесу сьогодні (значуща, соціальна, активна, мотивуюча, радісна). Нейронаука і освітній процес. Взаємозалежність діяльнісного підходу та розвитку мотивації учнів до навчання.

Тема 7. Реалізація діяльнісного підходу в освітньому процесі початкової школи – частина 2

Агентність як рушійна сила освітньої подорожі дитини. Взаємозв'язок характеристик діяльнісного підходу і сфер розвитку дитини. Можливості розвитку наскрізних умінь та агентності дитини в освітньому процесі початкової школи.

Тема 8. Ефективні практики діяльнісного підходу – частина 1

Практикум з діяльнісного підходу. Відкриті запитання та завдання як ефективні інструменти реалізації діяльнісного підходу. Діяльнісний підхід як наскрізний в освітньому процесі початкової школи.

Тема 8. Ефективні практики діяльнісного підходу – частина 2

Кейси реалізації діяльнісного підходу. Компетентнісний потенціал діяльнісного підходу. Роль ранкової зустрічі в освітньому процесі. Дизайнери ранкових зустрічей.

Тема 9. Дієві інструменти діяльнісного підходу в початковій школі – частина 1

Методика «Шість цеглинок» як інструмент освітньої діяльності в початковій школі. «Стан потоку» як невід'ємна умова утримання інтересу та мотивації дітей. Педагогічні прийоми створення «стану потоку» в освітньому процесі початкової школи. Нейропсихологічні основи розвитку дитини, ігрові та діяльнісні методи навчання.

Тема 9. Дієві інструменти діяльнісного підходу в початковій школі – частина 2

Безмежний арсенал інструментів реалізації діяльнісного підходу у початковій школі. Ефективні практики діяльнісного навчання, зокрема, з наборами LEGO «Play Vox». Ідеї реалізації діяльнісного підходу.

Тема 10. Проектна діяльність як активна стратегія навчання і розвитку

Теоретичні засади методу проєктів. Реалізація проєктної діяльності у початковій школі. Проектна діяльність у розрізі розвитку наскрізних умінь. Педагогічний супровід проєктної діяльності. Баланс ініціатив педагога і учнів під час реалізації проєктної роботи. Практикум дослідницько-експериментальної та пошукової діяльності.

Тема 11. Знайомство з програмою соціально-емоційного розвитку і навчання «Perry Pals» («Веселі друзі»)

Соціально-емоційний розвиток і навчання: актуальність та необхідність у світі сьогодні. Шведська програма соціально-емоційного розвитку і навчання дітей віком від 3 до 9 років «Perry Pals» («Веселі друзі»). Ігровий та діяльнісний підходи як ефективні механізми реалізації Програми.

	<p>Імплементація в освітній процес початкової школи. <i>Тема 12. Креативність як ключове вміння людини XXI століття</i> Сучасні підходи до тлумачення поняття «креативність». Практики пошуку креативних рішень. Відкриті запитання як один із основних принципів діяльнісного підходу та розвитку креативного мислення. Лепбук як дієвий інструмент навчання молодшого школяра. <i>Тема 13. Роль педагога в освітньому процесі початкової школи</i> Умови успішної реалізації діяльнісного підходу в початковій школі. Професійні ролі педагогів (коуч, тьютор, фасилітатор, наставник, модератор, партнер). Систематизація, консолідація ключових ідей навчальної дисципліни.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p><i>За типом пізнавальної діяльності:</i> пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемного викладу; дослідницький. <i>Відповідно до логіки пізнання:</i> аналітичний; індуктивний; дедуктивний. <i>За основними етапами процесу:</i> формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка. <i>За системним підходом:</i> стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль. <i>За джерелами знань:</i> словесні (розповідь, пояснення, лекція); наочні (демонстрація, ілюстрація). <i>За рівнем самостійної розумової діяльності:</i> проблемний; частково-пошуковий; дослідницький; метод проблемного викладання. Дистанційні методи навчання.</p>

<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation. Київ, 2018. 44 с. 2. Державний стандарт початкової освіти. URL : https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti 3. Концепція Нової української школи. URL : https://mon.gov.ua/ua 4. Шість цеглинок : методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation. Київ, 2018. 35 с. 5. Шість цеглинок в освітньому просторі школи: методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation. Київ, 2018. 32 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гудима Н.В. Новий державний стандарт початкової освіти: формування комунікативних компетентностей молодших школярів // Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи : збірник матеріалів регіональної науково-практичної конференції / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редкол.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудима, К.І. Демчик, Н.В. Мелекесцева. Київ : Міленіум, 2019. С. 45-50. 2. Гудима Н.В. Діяльнісно-компетентнісний підхід у мовній освітній галузі початкової школи / Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Від творчого педагога до творчої дитини: гармонія партнерської взаємодії» / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, кафедра теорії та методик дошкільної освіти, управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради ; [відпов. секр. І. Л. Пукас]. Київ : Центр учбової літератури, 2020. С. 115-120. 3. Гудима Н., Дмитрашук І. Ранкова зустріч як засіб розвитку навичок спілкування молодших школярів // Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 8. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редакційна колегія: Бахмат Н.В., Гудима Н.В., Ковальчук О.В., Мелекесцева Н.В. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2023. С. 57-62. 4. Модельні програми та навчальні матеріали. URL : https://nus.org.ua/articles/vchyteli-ne-propustit-31-i-32-tyzhni-modelnoyi-navchalnoyi-programy/ 5. Нова українська школа : poradnik dla vchytelya / za zag. red. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с. 6. Типові освітні програми. URL : https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Всеосвіта. URL : https://vseosvita.ua/news/200-storinok-pro-nus-2302.html 2. Електронні підручники для Нової української школи. URL : https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/810
---	--

	<p>3. Нова українська школа. URL : http://nus.org.ua/</p> <p>4. Сайт кафедри початкової освіти ЗОІППО. URL : https://kpo2016.jimdo.com/</p> <p>5. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL : https://mon.gov.ua/ua</p> <p>6. Студія он-лайн освіти. URL : https://www.ed-era.com/</p> <p>7. LEGO Foundation. URL : https://www.facebook.com/legofoundation/</p>												
Обсяг дисципліни(години) та види занять	Денна форма здобуття вищої освіти: 4 семестр: лекції – 4 год.; практичні – 36 год.;самостійна робота – 80 год.												
	Заочна форма здобуття вищої освіти: 6-8 семестр: лекції – 8 год.; практичні – 8 год.; самостійна робота — 104. ОКР “молодший спеціаліст”: лекції – 8 год.; практичні – 8 год.; самостійна робота — 104.												
Система оцінювання результатів навчання	<p>Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: робота а практичних заняттях, модульна контрольна, самостійна робота. Підсумковою оцінкою є залік.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, які отримують студенти</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="3">Поточний і модульний контроль</th> <th>Залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Аудиторна робота</td> <td>Самостійна робота</td> <td>МКР</td> <td></td> </tr> <tr> <td>50</td> <td>10</td> <td>40</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	Поточний і модульний контроль			Залік	Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР		50	10	40	100
Поточний і модульний контроль			Залік										
Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР											
50	10	40	100										
Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів	Оцінювання на практичних заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1aD_jeLjGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view												
Поточний контроль	Практичні заняття, модульна контрольна робота, самостійна робота												
Підсумковий контроль	Залік												
Локація	http://kpnu.edu.ua/infowindow/rozklad-zanyat-dlya-navchalnyh-hrup/												

Викладач

Наталія ГУДИМА